

AVINOR AS AVD ØRSTA/VOLDA LUFTHAVN
Postboks 150
2061 GARDERMOEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thomas Aurdal, 71 25 84 67

Avinor AS avd. Ørsta/Volda lufthavn - Endring av utslippstillatelse

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har etter søknad endret Avinor AS avd. Ørsta/Volda lufthavns tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven. Endret tillatelse følger vedlagt.

Virksomheten skal betale et gebyr på kr 37 400 for saksbehandlingen.

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal viser til søknad av 06.12.2022 fra Avinor AS. avd. Ørsta/Volda lufthavn om endring av utslippstillatelse. Videre viser vi til revidert søknad av 22.11.2023. Vi viser også til miljøovervåkningsrapporter for flyplassen utarbeidet over de senere år (09.02.2023, 25.02.2022, 19.02.2021, 02.03.2020, 12.07.2018 og 22.02.2018), samt øvrig korrespondanse og dokumentasjon i saken.

Bakgrunn

Avinor AS søkte 06.12.2022 Statsforvaltaren om revidert utslippstillatelse for Ørsta/Volda lufthavn i Ørsta kommune. I søknaden ble det opplyst at etter den forrige revideringen av tillatelsen i 2016 hadde utslippsgrensene for avisingkjemikalier blitt overskredet flere ganger. Grensen for flyavisningskjemikalier skal ha blitt overskredet i 2017 og 2022 og for baneavisningskjemikalier i 2019 og 2021. Statsforvaltaren var også tidligere per brev blitt informert om overskridelsene. Årsaken til overskridelsene/økt forbruk ble oppgitt å være knyttet til vær- og temperatursvingninger samt også en økning i antall flybevegelser. I søknaden ble det oppgitt at avrenningsforholdene og andre forhold ved flyplassen er uendret siden 2016.

Søknaden omfattet opprinnelig en endring av tillatelsen slik at den ville tillate et forbruk av flyavisningskjemikalier tilsvarende 12 000 liter 100 % glykol per år og av baneavisningskjemikalier tilsvarende et kjemisk oksygenforbruk på 4 500 kg KOF per år.

Tillatelsen gitt i 2016 åpnet for et årlig forbruk av flyavisningskjemikalier tilsvarende inntil 9 m³ 100 % glykol. Den åpnet også for et årlig forbruk av baneavisningskjemikalier tilsvarende et kjemisk oksygenforbruk på inntil 3 tonn O₂ per år, der mengden var definert som et gjennomsnitt over 5 år.

Lufthavnen oppgis å ha egen avisningsplattform og snødeponi med tett dekke, slik at glykolholdig vann kan samles i en tett tank. I avisningsperioden oppgis dette vannet å føres til kommunalt nett men ved store nedbørsmengder kan vann gå i overløp og ut i Mos-Ola-elva. Vannet i overløp vil imidlertid bli fortynnet av nedbøren og av tankens fordrøyningsfunksjon, og det er driftsrutiner som skal sikre at tanken blir tømt før perioder med mye nedbør og avisning.

Avinor estimerer oppsamlingsgraden for glykol som renner av fly under avisning til 90 %. Avisningskjemikalier som faller av flyet ved taksing oppgis å bli brøytet sammen med snø til hver side av rullebanen, der det er et overvannssystem som fanger opp store deler av kjemikalierne. Det skal også være et drens-system ca. 20 meter fra rullebanekanten som fanger opp snø som freses lenger vekk fra rullebanen. Ca. 60 % av det kjemikalieholdige vannet som brøytes av rullebanen antas av Avinor å dreneres til overvannssystemet via nettet av sluk og ledninger. De resterende 40 % av kjemikalier oppgis å ville infiltrere i sonen 0-40 meter fra rullebanekant, med ca. halvparten i de nærmeste 5 meterne. På bakgrunn av dette vil ifølge Avinor størsteparten av avisningskjemikalier dreneres til kommunalt nett via oppsamlingstank og overvannssystem til Mos-Ola-elva.

Gjennom miljøovervåkningsprogrammet tar Avinor prøver i oppsamlingstanken for avisningskjemikalier for å dokumentere KOF i vannet som sendes til kommunalt nett, og i tillegg dokumenteres tilstanden i resipienten Mos-Ola-elva gjennom avisningssesongene.

Revidert søknad (22.11.2023)

23.10.2023 var det Teams-møte mellom Statsforvaltaren i Møre og Romsdal og Avinor der det ble opplyst at kommende endringer i flytrafikken ved lufthavnen ville medføre behov for ytterligere økning i bruken av flyavisningskjemikalier i forhold til det som var søkt om i søknad datert 06.12.2022. Det ble derfor sendt inn en revidert søknad 22.11.2023.

I revidert søknad oppgis det at det fra april 2024 skal settes opp to nye flyavganger ved lufthavnen, noe som tilsvarer en trafikkøkning på 25 % på ukedager. For at en revidert utslippstillatelse skal være «robust og varig», ønsker Avinor derfor å øke grensen til 15 000 liter 100 % glykol per år (i stedet for tidligere omsøkte 12 000 liter). Avrenningsforhold og andre forhold ved lufthavnen oppgis å være uendrede siden den første søknaden, men det er utført nye beregninger av organisk belastning på miljøet i henhold til den nye omsøkte mengden glykol.

Avinors beregninger konkluderer med at grunnen i området har tilstrekkelig kapasitet til å tåle/bryte ned den samlede organiske belastningen som omsøkt økt forbruk av avisningskjemikalierne formiat og glykol vil medføre, gitt de teoretiske antagelser som er lagt til grunn. Samlet belastning direkte til Mos-Ola-elven er beregnet til 4 400 kg KOF per år, som tilsvarer 25 kg KOF per dag i avisningssesongen, mens beregnet mengde til kommunalt nett er ca. 17 000 kg. Dette oppgis å være en konservativ beregning som angir en maksimal belastning ved maksimalt forbruk.

Høring og innspill

Søknaden av 06.12.2022 ble kunngjort på Statsforvaltarens nettside og av Ørsta kommune på deres servicekontor og hjemmeside. Søknaden ble også annonsert i avisene Møre og Møre-Nytt. Frist for å komme med høringsuttalelse var 31.01.2023. Vi mottok kun én høringsuttalelse i løpet av høringen, og denne var fra Ørsta kommune.

Ørsta kommune (31.01.2023)

Kommunen opplyste at arealet ved flyplassen er regulert til trafikkområde.

Indrehovdettjørna sør for rullebanen ble opplyst å ha stor naturfaglig verdi som myr og våtmarksområde og å være registrert som en regionalt viktig nedbørsmyr, som også fungerer som yngleområde for vade- og måkefugler.

Følgende ble opplyst om arealet langs Mos-Ola-elven: *«Frå sør mot nord regulert til forretning/kontor, bustadar og friluftsområde i vest, jordbruk i aust og godsterminal ved Ørstafjorden. Det er fastsett aktsemdsområde for flaum langs Mos-Ola-elva, med krav [om] sikkerheit mot 200 årsflaum med klimapåslag. I dagens kryss mellom E39 og Torvmyrane er det regulert ei ny rundkøyring. Sør for flyplassen er det regulert ei utviding av næringsareal, som også vil drenere mot Indrehovdtjørna og Mos-Ola-elva og må knytast på den kommunale spillvassleidninga.»*

Kommunen opplyser at de i tidligere fråsegn har bedt om at det vurderes å regulere fly- og baneavisningskjemikalier gjennom en utslippsramme med et snitt over flere år, dette fordi det bare er noen år at forbruket har vært høyere enn gjeldende tillatelse har åpnet for.

Kommunen oppgir at Mos-Ola-elva og Indrehovdtjørna har mål om god økologisk tilstand (jf. vannforskriften), og påpeker at det ikke skal gis tillatelse til tiltak som vil redusere tilstanden til vannforekomster. Kommunen opplyser videre at det ved en tidligere søknad var lagt ved en rapport utarbeidet av Jordforsk der det ble vurdert en teoretisk tålegrense for resipientens kapasitet som rensemedium for fly- og baneavisningskjemikalier, og at det ikke blir fremsatt ny dokumentasjon på at et økt utslipp ikke vil gi negative konsekvenser.

Kommunen nevner også at det i søknaden vises til at avrenning fra avisningsplattform og snødeponi går til kommunal spillvannsledning til Ørstafjorden med inntil 7,5 liter per sekund, men at det i perioder med mye nedbør blir overløp til Mos-Ola-elven. Kommunen skriver at påslippsavtalen var midlertidig for en periode og må fornyes. Spillvannsledningen i området oppgis å ha begrenset kapasitet, samtidig som næringsområdet sør for flyplassen skal utvides.

Kommunen anser at forutsetningen i søknaden om at under 30 % av KOF går til Mos-Ola-elva og resten til kommunalt nett ikke er avklart.

Revidert søknad og høring

Revidert søknad ble ikke sendt på ordinær høring da den representerte kun en mindre endring i forhold til opprinnelig søknad, som allerede nylig var blitt hørt, og da det ikke ble gitt flere høringsuttalelser i første høring enn den fra Ørsta kommune. Etter at vi hadde mottatt den reviderte søknaden sendte vi utkast av revidert tillatelse for kommentar til Ørsta kommune og Avinor, med kommentarfrist 31.12.2023. Vi mottok følgende kommentarer:

Ørsta kommune (12.12.2023): Kommunen viser til tidligere fråsegn og opplyser at det er planlagt et møte mellom Avinor og kommunen over nyttår vedrørende påslipp på kommunalt nett. Det opplyses å være lite kapasitet på den aktuelle ledningen, og en oppdatert avtale må regulere dette. Hva som kan gå til kommunalt nett, avgjør i neste omgang hva som slippes ut til terreng/resipient.

Avinor (14.12.2023): Avinor påpeker at hyppigere og større vær- og temperatursvingninger, samt økt flytrafikk, har medført et høyere forbruk av avisningskjemikalier de siste årene. Videre oppgis de mengdene avisningskjemikalier som ble benyttet i 2023, som når det gjaldt flyavisningskjemikalier var en overskridelse av grensen i gjeldende tillatelse revidert i 2016. Avinor oppgir at det ikke benyttes mer kjemikalier enn det som er nødvendig og at de jobber for å redusere bruken ytterligere, men at det i perioder med utfordrende værforhold kan være behov for et høyere forbruk.

Korrespondanse etter møte 10.01.2024 mellom Avinor og Ørsta kommune

10.01.2024 var det møte mellom Avinor og kommunen for å diskutere blant annet påslippsavtalen. Statsforvalteren mottok epost fra begge parter etter møtet. Vår forståelse er at det har vært en misforståelse mellom partene om gyldigheten av en eldre påslippsavtale, men at det nå er enighet om at Avinor skal sende kommunen en oppdatert søknad med nyere måledata for påslipp av glykolholdig avløpsvann, og at kommunen vil prioritere behandlingen av denne.

Avinor ber også om en mindre korrigerende av deres søknad til Statsforvalteren. Korrigeringen består i at en delsetning der det står at «lufthavnen kun har anledning til å slippe på 7,5 l/s til kommunalt nett» tas ut.

Overvåkningsrapporter og Statsforvaltarens vurderinger

Statsforvalteren vurderer at utslipp fra Ørsta/Volda lufthavn kan medføre nevneverdig skade eller ulempe for miljø, og at det derfor er behov for en utslippstillatelse, jf. forurensningsloven § 11. En utslippstillatelse kan endres etter søknad, jf. § 18.

Overvåkningsrapporter for Ørsta-Volda lufthavn

Avinor har utført miljøovervåkning ved lufthavnen, jf. overvåkningsrapporter av 09.02.2023, 25.02.2022, 19.02.2021, 02.03.2020, 12.07.2018 og 22.02.2018, samt eldre rapporter. Vi oppsummerer her de mest relevante resultatene i de nyeste rapportene og Avinors vurderinger av dem.

Overvåkningsprogrammet har til hensikt å dokumentere avrennings situasjonen ved lufthavnen. Overvåkningsprogrammet, slik det er beskrevet i rapport av 09.02.2023, omfatter overvåkning av vannkvalitet ved flere punkter i Mos-Ola-elven (en bekk som mottar avrenning fra flyplassen), automatisk logging av temperatur, ledningsevne og oksygenforhold i bekken, prøvetaking av vann for overvåkning av vannkvalitet i bekk ved nedlagt brannøvingsfelt, overvåkning av utslipp fra oljeutskillere, samt overvåkning i PKG (pumpeikum/glykol) for å dokumentere vannkvaliteten i påslippet til Ørsta kommune.

Mos-Ola-elven anses som hovedresipient for utslipp fra flyplassen. Bekken renner nordover og har utløpet sitt i Ørstafjorden.

Siden 2014 har flyplassen hatt egen avisningsplattform og snødeponi med tett dekke. Under avisningsperioden samles glykolholdig overvann opp der og føres til kommunalt nett, mens i sommerhalvåret og i perioden med lite avisningsaktivitet, går avrenningen fra avisningsplattformen og snødeponiet til Mos-Ola-elven. Baneavisingskjemikalier brøytes sammen med snøen til hver side av rullebanen, og langs rullebanens kanter er det et overvannssystem som fanger opp deler av kjemikaliene som renner av og drenerer dem mot Mos-Ola-elven. Snø som ikke blir fanget opp av overvannssystemet vil infiltrere i grunnen i et 5-30 m bredt belte fra rullebanekantene.

En logger var ute av drift slik at oksygen, ledningsevne og temperatur ikke ble målt i henhold til program vinteren 2022, men øvrige resultater oppgis å indikere at Mos-Ola-elven ikke ble negativt påvirket av avisningskjemikaliebruken ved lufthavnen.

Resultater fra prøvetaking i Mos-Ola-elven i perioden 2020-2021 viste avisningskjemikaliene formiat og glykol i bekken i en periode da forbruket var spesielt høyt, men lave KOF-resultater (kjemisk oksygenforbruk) ble tatt som en indikasjon på at det var lite nedbrytningsaktivitet og at kjemikaliene trolig fulgte vannstrømmen ut i fjorden. Tilstanden i elven ble oppgitt å være tilbake til det normale i

starten av ny sesong. Toppene i konduktivetsmålinger sammenfalt med lave temperaturer og dermed sannsynlig bruk av avisningskjemikalier. Ledningsevnen i vannet påvirkes av formiatinnholdet siden formiat består av kaliumsalter. Oksygenmetningen ble funnet å være noenlunde stabil gjennom vinteren, med unntak av en hendelse der den sank og steg igjen brått, med foreslått årsak at frost eller lignende forstyrret måleren.

I 2019 ble det på grunn av utfordrende vær- og temperaturforhold brukt mer baneavisningskjemikalier enn tillatelsen åpner for. Formiat ble påvist i Mos-Ola-elven i perioden da forbruket var spesielt høyt, men lave KOF-resultater ble tatt som en indikasjon på at nedbrytningsaktiviteten var lav, og kjemikaliene ble antatt å ha fulgt vannstrømmen ut i fjorden. Avinor skrev at dette ble støttet av oksygenmålingene, som ikke viste noen utslag på samme tidspunkt. Tilstanden i bekken ble oppgitt å være tilbake til det normale ved starten på en ny sesong. Konduktivetsmålingene viste en topp i perioden november-desember, da det ble benyttet både fly- og baneavisningskjemikalier. Oksygennivået i elven ble funnet å ligge rundt 80 %, men noe lavere i perioden februar-mars. Avinor konkluderte likevel med at elven så ut til ikke å bli nevneverdig påvirket av periodene med avisning.

Avisningskjemikalier og påvirkning på miljøet – Statsforvaltarens vurdering

Oversikt over flyplassens utslipp de siste årene viser at en ved Ørsta/Volda lufthavn de fleste år har overholdt det som var gjeldende utslippsgrenser for flyavisningskjemikalier (9 000 liter 100 % glykol per år) og baneavisningskjemikalier (tilsvarende kjemisk oksygenforbruk på 3 000 kg per år). Noen år med spesielt krevende vær- og temperaturforhold har forbruket vært høyere. I revidert søknad oppgis det at flyaktiviteten ved lufthavnen vil øke noe i tiden som kommer, og dermed må forbruket av flyavisningskjemikalier ventes å bli høyere. På bakgrunn av overskridelsene som har vært og den ventede økningen i flytrafikk, støtter vi Avinors vurdering at det er behov for en revidert utslippstillatelse.

Det er kritisk for sikkerheten at det benyttes stor nok mengde avisningskjemikalier til å oppnå tilstrekkelig effekt. De aktuelle kjemikaliene er forholdsvis kostbare, og det benyttes ikke mer enn det er behov for. Utslippsnivåene vil trolig for det meste ligge godt under de nye, omsøkte grenseverdiene.

Ifølge Avinors egne beregninger vil forventet avrenning til grunnen, også med omsøkt økt utslipp, være godt innenfor den beregnede nedbrytningskapasiteten for alle områder. Beregnet belastning direkte på Mos-Ola-elven er 4 400 kg KOF per år, som oppgis å tilsvare ca. 25 kg KOF per dag i avisningssesongen. Beregningene oppgis å være konservative, hvilket vil si at de angir maksimal belastning ved maksimalt forbruk. Tidligere undersøkelser i elven har generelt vist lave nivåer av avisningskjemikalier og at tilstanden i elven var tilbake til normalen ved begynnelsen på en ny sesong.

Vi finner alt i alt at en økning i utslippsgrensene for avisningskjemikalier i tråd med det som er omsøkt er akseptabel sett i sammenheng med den samfunns- og sikkerhetsmessige verdien av å kunne benytte mer av disse stoffene når vær- og temperaturforhold tilsier at det er behov for det. Isolert sett er et hvert utslipp uønsket, og vi forutsetter at virksomheten sørger for at det kun benyttes de mengder avisningskjemikalier som til enhver tid anses nødvendig selv om den reviderte tillatelsen har økte utslippsgrenser i forhold til den gamle.

Fortsatt overvåkning i tråd med program vil gi svar på om periodevis økte utslipp vil medføre nevneverdig økt belastning på miljøet.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Vi har vurdert de omsøkte utslippsendringene etter *Lov om naturens mangfold* (naturmangfoldloven) § 8-12. Vi har tatt utgangspunkt i informasjon tilgjengelig i overvåkningsrapportene fra flyplassen og i databasene *Naturbasen* og Fiskeridirektoratets kartverktøy. Vi finner at den foreliggende kunnskapen er tilstrekkelig til å behandle endringssøknaden, jf. § 8 i naturmangfoldloven, og ser ingen grunn til å legge spesiell vekt på føre-var-prinsippet i denne saken, jf. § 9.

I *Naturbasen* er det registrert to områder med *oseanisk nedbørsmyr* ved flyplassområdet. Det er én registrering ved navn *Torvmyrane sør* på sørsiden av rullebanen, verdivurdert til «viktig» og en annen registrering ved navn *Torvmyrane vest* like vest for rullebanen, verdivurdert til «lokalt viktig». Myr-/våtmarksområdet beskrives i Avinors miljøovervåkningsrapport av 09.02.2023 som en regionalt viktig hekke- og rasteplass for vadefugl, og Avinor oppgir at utførte undersøkelser har konkludert med at det meste av avisningskjemikalier vil dreneres utenom dette området. Da det meste av avisningskjemikalier trolig drenerer utenom nedbørsmyrforekomstene, finner vi det lite sannsynlig at disse utslippene vil gi nevneverdig negativ påvirkning på dem om utslippene økes noe i perioder.

I Fiskeridirektoratets kart er det registrert et større gytefelt for torsk i Ørstafjorden, som også omfatter stedet der Mos-Ola-elven har utløp. Gytefeltet er verdivurdert til «lokalt viktig». Sentralt i indre del av Ørstafjorden er det også registrert fiskeplasser for aktive redskaper og rekefelt. Vi finner det ikke sannsynlig at periodevis noe økt utslipp av avisningskjemikalier ved flyplassen vil påvirke gytefeltet eller fiske- og rekefeltene.

Etter § 10 i naturmangfoldloven skal en påvirkning på et økosystem alltid vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet blir utsatt for. Etter vår oppfatning vil ikke et noe økt forbruk av avisningskjemikalier ved lufthavnen medføre et vesentlig eller uakseptabelt stort bidrag til den samlede belastningen på naturmiljøet i området.

Etter § 11 i naturmangfoldloven skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller redusere eventuell skade på naturmangfoldet i tiltaksområdet dersom dette ikke er urimelig med utgangspunkt i tiltakets karakter og den eventuelle skaden. I denne saken finner Statsforvaltaren det rimelig at tiltakshaver får gjennomført og dekket eventuelle kostnader av avbøtende tiltak slik de blir beskrevet i tillatelsen. De avbøtende tiltakene er også i henhold til § 12 i naturmangfoldloven, der det settes krav til bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å unngå eller redusere skader på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Tiltak som kan forringe en vannforekomsts økologiske status kan normalt ikke tillates, jf. *Forskrift om rammer for vannforvaltningen* (vannforskriften).

Resipienten Mos-Ola-elven er foreløpig ikke lagt inn som vannforekomst i databasene *Vannnett/Vannmiljø*, men de generelle målene i vannforskriften er likevel gjeldende for denne bekken. Overvåkingen som er utført av Avinor over en del år indikerer generelt at bekken ikke har blitt nevneverdig negativt påvirket som i avisningsperiodene og at påvirkningen ikke er varig, men at bekken går tilbake til normalen før en ny sesong. Etter vår oppfatning utgjør ikke utslippene en uakseptabel risiko for bekken. Kommende overvåking vil gi svar på i hvilken grad bekken tåler perioder med noe økte utslipp i forhold til dagens situasjon.

Resipient for vann fra Mos-Ola-elven er vannforekomsten *Ørstafjorden indre*. I *Vannmiljø*-databasen har denne vannforekomsten «moderat» økologisk tilstand» og «dårlig» kjemisk tilstand. Presisjonen i karakteriseringen er satt til middels for både økologisk og kjemisk tilstand. Det er nærmere en

kilometer fra flyplassområdet til fjorden, og vi venter ingen nevneverdig påvirkning på fjorden som følge av utslipp fra aktiviteter ved flyplassen.

Konklusjon

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal gir endret utslippstillatelse for Ørsta/Volda lufthavn i tråd med det som er omsøkt av Avinor. Vi vurderer at eventuell miljøulempe ved økt utslipp ikke er uakseptabelt stor i forhold til samfunnsnyttan.

Informasjon til allmennheten om endret tillatelse

Vedtaket skal gjøres offentlig kjent, jf. § 36-11 i forurensningsforskriften. Den som har fått tillatelse, skal så snart som mulig kunngjøre dette i dagspressen. Kunngjøringen skal inneholde en kort orientering om tillatelsen, informasjon om hvor man kan henvende seg for å få innsyn i saksdokumentene og opplysninger om klageinstans og frist for en eventuell klage på vedtaket. Kopi av kunngjøringen skal sendes Statsforvaltaren i Møre og Romsdal innan en måned etter at tillatelsen er gitt. Bedriften kan gjerne benytte sin egen logo i kunngjøringen. Statsforvaltarens logo skal ikke benyttes.

Her er vårt forslag til kunngjøringstekst:

Avinor AS avd. Ørsta/Volda lufthamn får etter søknad endra utsleppsløyve. Endra løyve tillét eit forbruk av flyavisingskjemikalium tilsvarande 15 000 l 100 % glykol per år og av baneavisingskjemikalium tilsvarande eit kjemisk oksygenforbruk på 4 500 kg KOF per år. Årsaka til at det vart søkt om endra løyve er hyppigare svingingar i vær og temperatur og ein auke i flyaktivitetar.

Vedtak med endra løyve og informasjon om klagemoglegheiter kan lesast på nettsida til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal, www.statsforvalteren.no/Mr, under «Kunngjeringar».

Saksbehandlingsgebyr

Vi viser til vårt varsel av 05.01.2023 om saksbehandlingsgebyr og til *Forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften) av 01.06.2004 kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven § 39-3 og 39-4. Saken plasseres under gebyrsats 6, noe som innebærer at søker skal betale et gebyr på kr 37 400 for saksbehandlingen. Faktura blir utsendt av Miljødirektoratet.

Vår ressursbruk ved behandling av søknaden ligger til grunn for gebyrsatsen. Herunder hører gjennomgang og høring av søknaden, korrespondanse med søker, utarbeidelse og ferdigstilling av tillatelsen og innsats fra ulike fagpersoner hos Statsforvaltaren.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innan 3 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En eventuell klage bør grunngis og skal sendes Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Klagen blir ikke gitt oppsettende virkning, og det fastsatte gebyret må derfor betales i samsvar med det som er nevnt over. Dersom Miljødirektoratet aksepterer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert. Forurensningsforskriften er tilgjengelig på www.lovdata.no.

Klageadgang

Vedtaket om endrede mengder fly- og baneavisningskjemikalier kan påklages til Miljødirektoratet innan tre uker. En eventuell klage skal sendes til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal. Klagen skal begrunnes, og opplysninger som kan ha innvirkning på saken bør nevnes. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes.

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
fagleiar - forureining

Thomas Aurdal
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Endret tillatelse
- 2 Liste over prioriterte stoffer
- 3 Eldre utslippstillatelse (2016)
- 4 Eldre utslippstillatelse 2011

Kopi til:

ØRSTA KOMMUNE

Dalevegen 6

6153

ØRSTA

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Avinor AS avd. Ørsta/Volda lufthavn

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13.mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknader av 26.01.2004, 15.03.2016 og 06.12.2022 samt opplysninger fremkommet under behandling av søknad. Dette tillatelsesdokumentet er ajourført per 12.01.2024 og erstatter tidligere tillatelsesdokumenter. Tillatelsen er gjeldende fra dags dato.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra bedriften og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen fire år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Avinor AS avd. Ørsta/Volda lufthavn
Beliggenhet/gateadresse	Hovden
Postadresse	Postboks 150, 2061 GARDERMOEN
Kommune og fylke	Ørsta i Møre og Romsdal
Org. nummer (bedrift)	974 720 167
Gårds- og bruksnummer	52/118
NACE-kode og bransje	52.230 Andre tjenester tilknyttet lufttransport

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse
2011.0048.T	1520.0082.01	IV
Tillatelse gitt: 02.02.2011	Endringsnummer: 2	Sist endret: 12.01.2024

Christian Dahl (e.f.)
fagleder

Thomas Aurdal
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
1	19.10.2016	-	Endrede utslippsgrenser for avisningskjemikalier
2	12.01.2024	3.1	Endret tillatt mengde baneavisningskjemikalier benyttet per år.
		3.2	Endret tillatt mengde flyavisningskjemikalier benyttet per år.
		-	Mindre endringer/oppdateringer i tråd med Miljødirektoratets <i>Veileder for kravstilling til flyplasser</i> utgitt i 2020.

1. Utslippsforhold

Tillatelsen gjelder utslipp i forbindelse med avising av rullebane, avising av fly, kjemikaliebruk, avfallshåndtering og tiltak mot akutt forurensning.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra bedriften som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4. Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7 (forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter).

2.5. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvaltaren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 8.4.

2.6. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette (internkontrollforskriften). Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann og grunn

3.1. Baneavising

Det er kun tillatt å bruke den mengde baneavisingkjemikalier som vurderes å være nødvendig, og maksimalt tilsvarende et årlig utslipp målt som kjemisk oksygenforbruk (KOF) på inntil 4 500 kg O₂/år.

Baneavisingkjemikalier skal ikke inneholde giftige tilsetningsstoffer.

Det skal føres driftsjournal over type og forbruk av baneavisingkjemikalier. Journalen skal være tilgjengelig ved kontroll eller når Statsforvalteren ber om det.

3.2 Flyavising

Det er kun tillatt å bruke den mengde flyavisingkjemikalier som vurderes å være nødvendig, og maksimalt tilsvarende inntil 15 000 liter 100 % glykol til avising av fly per år.

Dersom det blir benyttet avisingkjemikalier med giftige tilsetningsstoffer, skal PEC/PNEC ligge under 1 med hensyn til Ørstafjorden, ferskvann og våtmarksområdet som ligger på lufthavnen. Dette gjelder for akkumulert effekt.

Det skal føres driftsjournal over tilsetningsstoff, type og forbruk av baneavisingkjemikalier. Journalen skal være tilgjengelig ved kontroll eller når Statsforvaltaren ber om det.

3.3 Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet. Restkonsentrasjonen av olje i avløpsvannet skal ikke overstige 50 mg/l.

3.4 Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.5 Offentlig nett

Ved tilknytning til offentlig avløpsnett for sanitæravløp, avrenning fra avisingsplattform og snølager fastsetter Ørsta kommune som ansvarlig for nettet, nærmere krav.

4. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn, trenger tillatelse etter forurensningsloven, ev. godkjenning fra kommunen/Statsforvaltaren. Kommunen har myndighet etter forurensningsforskriften kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

5. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, fly- og avisingskjemikalier, drivstoff, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler, med flere.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe, jf. produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket (forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30.05.2008).

6. Energi

6.1 Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift i anleggene. Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard for energiledelse og inngå i bedriftens internkontroll, jf. pkt. 2.5.

6.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi om slik er til stede, fra eksisterende og nye anlegg internt.

6.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 9.

7. Avfall

7.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall fra flyplassen, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften (forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930).

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved endrede anleggs- og driftsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

8.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

8.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang per år.

8.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift (forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269). Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvaltaren i slike tilfeller.

8.5 Rapportering i forhold til krav om beredskap

Bedriften skal rapportere om status for og utviklingen av beredskapen mot akutt forurensning på standardiserte skjemaer som sendes ut årlig av Statsforvaltaren. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

9. Rapportering til Statsforvaltaren

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere forbruk av kjemikalier og påvirkning av resipient fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

For rapportering av farlig avfall skal EAL-koder benyttes og for annet avfall skal NS9431 benyttes.

10. Overvåkning av resipient og rapportering til Statsforvaltaren

Bedriften skal sørge for overvåkning av effekter av utslippene til Mos-Ola-elven og våtmarksområdet på lufthavnen i henhold til et overvåkningsprogram. Overvåkningsprogrammet skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Programmet skal blant annet beskrive målemetode, prøvetakingsmetode og valg av prøvetakingsperioder for mest mulig representative data.

Virksomheten skal i forbindelse med utarbeiding og revidering av overvåkningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene i forhold til representative data og forsøke å redusere denne mest mulig.

Bedriften skal undersøke kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp. Undersøkelsen kan blant annet omfatte aktuelle biologiske kvalitetselementer med støtteparametere og kjemiske kvalitetselementer, jf. vannforskriftens vedlegg V. Eksempler på aktuelle kvalitetselementer kan blant annet være flora, fauna, oksygen- og næringsstofforhold og miljøgifter i vannforekomsten.

Undersøkelsen må omfatte bedriftens eget utslipp, og samlet tilstand og påvirkning i vannforekomsten.

Data som fremskaffes ved overvåkning i vann, inkludert sediment og biota, skal registreres i databasen *Vannmiljø*. Data leveres på *Vannmiljø*s importformat.

Der det pågår overvåkning i regi av Statsforvaltaren eller vannregionmyndighet må Avinor AS avd. Ørsta/Volda lufthavn bidra i felles overvåkningsprogram med data for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp.

11. Utskiftning av utstyr

Dersom det skal foretas utskiftning av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Statsforvaltaren på forhånd gis melding om dette.

All utskiftning av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

12. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvaltaren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

13. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lenger periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvaltaren.

Statsforvaltaren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvaltaren kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av fremtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift (avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall). De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvaltaren innen tre måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvaltaren i god tid før start er planlagt.

14. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Vedlegg: Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårene i tillatelsen eller utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder:

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder PFHxS	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	PFOA
Perfluoroktansyre	
C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser:

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenylyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktylyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
--	-----

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
---	------

Bisfenol A	BPA
-------------------	-----

Siloksaner

Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylfenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)fenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)fenol	UV-350

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Avinor AS avd. Ørsta/Volda lufthavn

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknader av 26.01.2004 og 15.03.2016 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårerne framgår på side 2 til og med side 8.

Tillatelsen gjelder fra 2. februar 2011 med endringer av 19. oktober 2016.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger som ble gitt i søknaden eller under saksbehandlingen og som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Avinor AS avd. Ørsta/Volda lufthavn
Beliggenhet/gateadresse	Hovdebygda
Postadresse	postboks 150, 2061 Gardermoen
Kommune og fylke	Ørsta i Møre og Romsdal
Org. nummer (bedrift)	974720167
Gårds- og bruksnummer	52/118
NACE-kode og bransje	52.23 Andre tjenester tilknyttet lufttransport

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
2011.0048.T	1520.0082.01	2

Tillatelse gitt: 02.02.2011	Endringsnummer: 1	Sist endret: 19.10.2016
Anne Melbø (e.f.) fagansvarlig		
Reidun Sofie Schei		
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.</i>		

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Fylkesmannens arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Utslippsforhold

Tillatelsen gjelder utslipp i forbindelse med avising av rullebane, avising av fly, kjemikaliebruk, avfallshåndtering og tiltak mot akutt forurensning.

Ved vesentlige endringer av som påvirker utslippsforholdene skal virksomheten søke om endring av utslippstillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 13. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 til 13 eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jfr Internkontrollforskriften § 5 punkt 7²)

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.6. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette³. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann og grunn

3.1. Baneavising

Det er tillatt å bruke baneavisingkjemikalier tilsvarende et årlig utslipp målt som kjemisk oksygenforbruk (KOF), inntil 3 tonn O₂/år. Mengden er definert som et gjennomsnitt over de 5 siste sesonger.

Baneavisingkjemikalier skal ikke inneholde giftige tilsetningsstoff.

Det skal føres driftsjournal over type og forbruk av baneavisingkjemikalier. Journalen skal være tilgjengelig ved kontroll eller når Fylkesmannen ber om det.

3.2. Flyavising

Det er tillatt et årlig forbruk av flyavisingkjemikalier tilsvarende inntil 9 m³ 100 % glykol til avising av fly.

Dersom det blir benyttet avisingkjemikalier med giftige tilsetningsstoff, skal PEC/PNEC ligge under 1 med hensyn til Ørstafjorden, ferskvann og våtmarksområdet som ligger på lufthavna. Dette gjelder for akkumulert effekt.

Det skal føres driftsjournal over tilsetningsstoff, type og forbruk av flyavisingkjemikalier. Journalen skal være tilgjengelig ved kontroll eller når Fylkesmannen ber om det.

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

3.3 Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet. Restkonsentrasjonen av olje i avløpsvannet skal ikke overstige 50 mg/l.

3.5. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.6. Offentlig nett

Ved tilknytning til offentlig avløpsnett for sanitæravløp, avrenning fra avisingsplattform og snølager fastsetter Ørsta kommune som ansvarlige for nettet, nærmere krav.

4. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁴/Fylkesmannen.

5. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, fly- og avisingskjemikalier, drivstoff, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler med flere.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁵

⁴ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁵ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁶

6. Energi

6.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift i anleggene. Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard for energiledelse og inngå i bedriftens internkontroll, jf pkt. 2.5.

6.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi om slik er tilstede, fra eksisterende og nye anlegg internt.

6.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jfr. pkt. 9.

7. Avfall

7.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall fra flyplassen, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁷.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved endrede anleggs- og driftsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

⁶ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

⁷ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

8.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

8.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

8.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

8.5. Rapportering i forhold til krav om beredskap

Bedriften skal rapportere om status for og utviklingen av beredskapen mot akutt forurensning på standardiserte skjemaer som sendes ut årlig av Fylkesmannen. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Fylkesmannen forutsetter at bedriftene kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om bedriftens aktiviteter knyttet til miljørisikoanalysen, de forebyggende tiltakene og beredskapen.

9. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere forbruk av kjemikalier og påvirkning av resipient fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

For rapportering av farlig avfall skal EAL-koder benyttes og for annet avfall skal NS 9431 benyttes.

10. Overvåking av resipient og rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal sørge for overvåking av effekter av utslippene til Mos-Ola elva og våtmarksområdet på lufthavnen i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkningsprogrammet skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Programmet skal mellom anna beskrive målemetode, prøvetakingsmetode og valg av prøvetakingsperioder for mest mulig representative data.

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Virksomheten skal i forbindelse med utarbeiding og revidering av overvåkingsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene i forhold til representative data og forsøke å redusere denne mest mulig.

Bedriften skal undersøke kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp. Undersøkelsen kan blant annet omfatte aktuelle biologiske kvalitetselementer med støtteparametre og kjemiske kvalitetselementer, jf vannforskriftens vedlegg V. Eksempler på aktuelle kvalitetselementer kan blant annet være flora, fauna, oksygen- og næringsstoffforhold og miljøgifter i vannforekomsten.

Undersøkelsen må omfatte bedriftens eget utslipp, og samlet tilstand og påvirkning i vannforekomsten.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.klif.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk.

Der det pågår overvåking i regi av Fylkesmannen eller vannregionmyndighet må Avinor AS avd Ørsta/Volda lufthavn bidra i felles overvåkingsprogram med data for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp.

11. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

12. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

13. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

14. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

⁹ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1: Liste over prioriterte miljøgifter, jfr punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclohexan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloretan	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyly)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:

Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6 tri-tert-butylfenol	

Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	
Perfluoroktansyre	PFOA
C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTeDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser:

Tributyltinn Trifenyltinn	TBT TFT, TPT
Polisykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Siloksaner	
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Utsleppsløyve etter forureiningslova for Ørsta-Volda lufthamn, Hovden, i Ørsta kommune

Løyve er gitt i medhald av lov om vern mot forureiningar og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Løyvet er gitt på grunnlag av opplysningar gitt i søknad av 26.01.2004 samt opplysningar innkomne under behandlinga av søknaden. Vilkåra er gitt på side 2 til og med side 8.

Løyvet gjeld frå **dags dato**.

Verksemda må på førehand avklare skriftleg med fylkesmannen endringar den ynskjer å gjere når det gjeld opplysningar gitt i søknaden eller under saksbehandlinga som kan ha betyding for miljøet.

Dersom heile eller vesentlege deler av løyvet ikkje er tatt i bruk innan fire år etter at løyvet er tredd i kraft, skal verksemda sende fylkesmannen ei framstilling av verksemda sitt omfang slik at fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringar i løyvet.

Data om verksemda

Verksemd	Ørsta-Volda lufthamn, Hovden		
Stad/gateadresse	Ørsta-Volda lufthamn, 6160 Hovdebygda		
Postadresse	Avinor AS, pb.150, 2061 Gardermoen		
Kommune	Ørsta		
Organisasjonsnummer	974720167		
NACE-kode og bransje	52.23 Andre tenester knytt til lufttransport		
Euref 89, UTM sone 32	nord: 347839 aust: 6897740		
Gards- og bruksnummer	52/118		
Saksnummer	Anleggsnummer	Løyvenummer	Risikoklasse ¹
09/384	1520.0082.01	2011.048.T	2

Løyve gitt: 02.02.2011	Endringsnummer:	Løyve endra:
Reidun Schei senioringeniør		Kolbjørn Megård seksjonssjef

¹ Jf. Forurensningsforskrifta kapittel 39 om "gebyr til statskassen for forurensningsmyndighetens arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven"

1 Utsleppstilhøve

Løyvet gjeld forureining frå:

- handtering av overvatn forureina med kjemikaliar frå fly- og baneavisning
- diffuse utslepp av kjemikaliar frå avisning
- kjemikaliebruk
- tiltak mot akutt forureining

Ved vesentlege endringar av tekniske system eller utslepp, skal verksemda søke om endring av løyvet, sjølv om utsleppa ligg innanfor dei fastsette grensene.

2 Generelle vilkår

2.1 Avgrensingar

Dei utsleppskomponentane frå verksemda som er rekna for å ha mest å seie for miljøet, er uttrykkeleg regulert gjennom spesifikke vilkår i pkt. 3 flg. i dette løyvet. Utslepp som ikkje er uttrykkeleg regulert på denne måten, er omfatta av løyvet så langt opplysningar om slike utslepp blei framlagt i samband med saksbehandlinga eller må reknast for å ha vore kjent på annan måte då vedtaket blei fatta. Dette gjeld likevel ikkje utslepp av prioriterte stoff oppført i vedlegg 1. Utslepp av slike komponentar er berre omfatta av løyvet dersom dette går uttrykkeleg fram av vilkåra i pkt. 3 flg. eller dei er så små at dei må reknast å vere uvesentlege for miljøet.

2.2 Oppfølging av grenseverdiar

Alle grenseverdiar skal haldast innanfor dei fastsette midlingstidene. Variasjonar i utslepp innanfor dei fastsette midlingstidene skal ikkje avvike frå det som følgjer av normal drift i ein slik grad at dei kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forureining så langt som muleg

All forureining frå verksemda, under dette utslepp til luft og vatn, samt støy og avfall, er isolert sett uønskt. Sjølv om utsleppa blir haldne innanfor fastsette utsleppsgrenser, pliktar verksemda å redusere sine utslepp så langt dette er muleg utan urimelege kostnader. Plikta omfattar også utslepp av komponentar det ikkje er satt uttrykkelege grenser for, eksempelvis tilsetningsstoff. Dei minst miljøfarlege produkt i marknaden skal nyttast, jfr. Substitusjonsplikta, sjå pkt. 5.

2.4 Tiltak ved økt fare for forureining

Dersom det som følgje av unormale driftstilhøve eller av andre grunner, oppstår fare for økt forureining, skal verksemda sette i gang dei tiltaka som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forureiningsfaren, under dette om nødvendig, å redusere eller innstille drifta.

Verksemda skal så snart som muleg informere fylkesmannen om unormale tilhøve som har ført til eller kan føre til forureining. Akutt forureining skal varslast i samsvar med punkt 7.4.

2.5 Internkontroll

Verksemda pliktar å etablere internkontroll for si verksemd i samsvar med gjeldande forskrift om dette². Internkontrollen skal blant anna sikre og dokumentere at verksemda overheld krav i dette løyvet, forureiningslova, produktkontrolllova og relevante forskrifter til desse lovene. Verksemda pliktar å halde internkontrollen oppdatert.

Verksemda pliktar til ei kvar tid å ha oversikt over alle aktivitetar som kan føre til forureining og kunne gjere greie for risikotilhøve.

3 Utslepp til vatn og grunn

Verksemda skal vere innretta slik at det ikkje finn stad utslepp til grunnen som kan føre til nemneverdige skadar eller ulemper for miljøet.

3.1 Baneavising

Eit utslepp av kjemikaliar for baneavising er tillete ved Ørsta-Volda lufthamn, tilsvarande eit årleg kjemisk oksygenforbruk (KOF) inntil 6 tonn O₂/år.

Det skal førast driftsjournal over type og årleg forbruk av baneavisingkjemikaliar. Journalen skal være tilgjengeleg ved kontroll eller når fylkesmannen ber om det.

3.2 Avising av fly

Ein tillet eit årleg forbruk av flyavisingsvæske tilsvarande inntil 5 m³ 100% glykol.

Tilsetningsstoff i glykolen skal ha eit PEC/PNEC < 1 med omsyn til ferskvatn og våtmarksområdet som ligg på lufthamna.

Det skal førast driftsjournal over type tilsetningsstoff og årleg forbruk av flyavisingsvæske ved Ørsta-Volda lufthamn. Journalen skal være tilgjengeleg ved kontroll eller når fylkesmannen ber om det.

3.3 Smeltevatn og overflatevatn

Overvatn frå flyavisingområdet og snølager, skal bli behandla slik at det ikkje medfører skade eller ulempe for miljøet.

Tilstanden i resipientane Mos-Ola elva og våtmarksområdet, skal overvakast.

3.4 Sanitæravløpsvatn

Ved tilknytning til offentleg avløpsnett fastset den ansvarlige for nettet nærmare krav.

4 Grunnforureining

Verksemda skal vere innretta slik at det ikkje finn stad utslepp til grunnen som kan føre til nemneverdige skadar eller ulemper for miljøet.

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (internkontrollforskrifta)

Verksemnda pliktar å ha kontinuerleg oversikt over eventuell eksisterande forureina grunn på verksemnda sitt område, under dette faren for spreining, samt vurdere behovet for undersøkingar og tiltak. Er det grunn til å rekne med at undersøkingar eller andre tiltak vil vere nødvendige, skal forureiningsmyndigheita varslast om dette.

Graving eller andre tiltak som kan påverke forureina grunn, må skje etter løyve etter forureiningslova, eventuelt godkjenning frå kommunen³

5 Kjemikaliar og råstoff

5.1 Testing og substitusjon av kjemikaliar

Med kjemikaliar tyder her kjemiske stoff og stoffblandingar som blir brukt i verksemnda, under dette fly- og baneavisingkjemikaliar, vaskemiddel, hydraulikkvæsker, drivstoff, middel for hindring og sløkking av brann m.m.

Verksemnda pliktar å etablere eit system for substitusjon av kjemikaliar og råstoff. Det skal gjerast ei kontinuerleg vurdering av faren for skadelege effektar på helse og miljø forårsaka av dei kjemikalia og råstoffa som blir nytta, og av om alternativ finst. Skadelege effektar knytt til produksjon, bruk og endeleg disponering av produktet skal vurderast. Der betre alternativ finst, pliktar verksemnda å nytte desse så langt det kan skje utan urimeleg kostnad eller ulempe.⁴

Kjemikalia som blir nytta på ein slik måte at det kan føre til fare for forureining, skal vere testa med omsyn til nedbryting, toksisitet og bioakkumulering. Berre laboratorium som er godkjende i samsvar med Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert etter 45000 eller tilsvarende standard, kan nyttast til uttesting.

Ørsta-Volda lufthamn plikter å etablere et system i sin internkontroll, jf pkt 2.5 i løyvet, for kontinuerleg vurdering av fare for skadeleg verknad på helse og miljø av kjemikaliane som nyttas, og av om alternativ finns.

5.2 Tilsetningsstoff i avisingskjemikaliar

Ørsta-Volda lufthamn skal nytte dei mest miljøvennlige avisingsvæskene som finns på marknaden. Det skal ikkje nyttas flyavisingskjemikaliar som er tilsett komponentar som kan medføre toksiske, bioakkumulerbare og lite nedbrytbare verknader i ein vassresipient. Av komponentgrupper som ikkje kan nyttas er triasoler og fenoler.

Før et avisingsprodukt kan nyttast skal Ørsta-Volda lufthamn innføre prosedyrar som gjer at:

- det finns fullstendige opplysningar om alle stoff som inngår i produktet, og at desse er oppgitt med CAS-nr.
- det er utført toksiske risikovurdering (PBT-vurdering) av alle enkeltkomponentane og produktet i sin heilskap. Risikovurderinga skal utføres av ekstern og kompetent uavhengig instans.
- rapport er sendt til Fylkesmannen med konklusjonar frå ei kvalifisert PBT-vurdering.

³ Jf. forurensningsforskrifta kapittel 2 om "opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider"

⁴ Jf. produktkontrolllova av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

Dersom risikovurdering er utført av importør/leverandør i samanheng med krav frå ein annan flyplass, skal risikovurderingsrapporten likevel sendas fylkesmannen for informasjon.

Dersom avisingsvæsken er godkjent av Avinors kvalitetssikringssystem, kan den også nyttast på Ørsta-Volda lufthamn.

6 Avfall

Verksemnda pliktar så langt det er muleg utan urimelege kostnader eller ulemper å unngå at det vert danna avfall som følgje av verksemnda. Særlig skal innhaldet av skadelege stoff i avfallet avgrensast så mykje som muleg.

Verksemnda pliktar å sørgje for at all handtering av avfall, under dette farleg avfall, skjer i samsvar med gjeldande reglar for dette fastsett i eller i medhald av forureiningslova, under dette avfallsforskrifta⁵.

Avfall som oppstår i verksemnda, skal ein forsøke å gjenbruke i verksemnda sin produksjon eller i andre sin produksjon, eller – for brennbart avfall – freiste å utnytte til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnytting må likevel skje i samsvar med gjeldande reglar fastsett i eller i medhald av forureiningslova, samt krav fastsett i dette løyvet.

Brenning av avfall er ikkje tillate utan at det skjer i forbrenningsomn med særskilt løyve frå fylkesmannen.

Mellomlagring av avfall skal skje på særskilt avsett område. Lagring av farleg avfall skal skje under tak, og lageret skal vere sikra mot tilgjenge for uvedkommande. Lagertankar for flytande avfall større enn 1 000 liter skal ha oppsamlingsvolum for tanken sitt volum. Anna lagring av farleg avfall skal skje på ugjennomtrengelig fast dekke. Avfallstypar skal vere varig merkt. Farleg avfall kan ikkje blandast saman med anna avfall, og det må gjerast ei vurdering av kva for typar farleg avfall som kan lagrast saman.

7 Førebyggjande tiltak og beredskapstiltak mot akutt forureining

7.1 Miljørisikoanalyse

Verksemnda skal gjennomføre ein miljørisikoanalyse av si drift. Verksemnda skal vurdere resultatane i høve til akseptabel miljørisiko. Potensielle kjelder til akutt forureining av vatn, grunn og luft skal kartleggast. Miljørisikoanalysen skal vere dokumentert og skal omfatte alle tilhøve ved verksemnda som kan føre til akutt forureining med fare for helse- og/eller miljøskadar inne på verksemnda sitt område eller utanfor. Ved modifikasjonar og endra produksjonstilhøve skal miljørisikoanalysen oppdaterast.

Verksemnda skal ha oversikt over dei miljøressursane som kan bli påverka av akutt forureining og dei konsekvensane for helse og miljø slik forureining kan føre med seg.

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

7.2 Hindrande tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal verksemda sette i verk risikoreduserande tiltak. Både tiltak som reduserer sannsyn og konsekvens skal bli vurderte. Verksemda skal ha ein oppdatert oversikt over dei hindrande tiltaka.

Ved utandørs lagring av væsker skal det vere etablert eit oppsamlingsystem som minst kan ta hand om volumet i den største tanken/behaldaren som står på området.

7.3 Etablering av beredskap

Verksemda skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og dei risikoreduserande tiltaka som er sette i verk, om nødvendig, etablere og vedlikehalde ein beredskap mot akutt forureining. Beredskapen skal vere tilpassa den miljørisikoen som drifta til ei kvar tid representerer. Beredskapen mot akutt forureining skal bli øvd minimum ein gong pr. år.

7.4 Varsling av akutt forureining

Akutt forureining eller fare for akutt forureining skal varslas etter gjeldane forskrift⁶. Verksemda skal også så snart som muleg underrette fylkesmannen i slike tilfelle.

7.5 Rapportering i høve til krav om beredskap

Verksemda skal rapportere om status for og utviklinga av beredskapen mot akutt forureining på standardiserte skjema som blir sendt ut årleg av fylkesmannen. Rapportering skal skje etter rettleiaren frå Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif), sjå www.klif.no.

Fylkesmannen har som føresetnad at verksemdene kan legge fram meir utfyllande dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om verksemdene sine aktivitetar knytt til miljørisikoanalysen, dei hindrande tiltaka og beredskapen.

8. Måling og utrekning av utslepp. Rapportering til forureiningsmyndigheita

8.1 Måling og utrekning av utslepp

Verksemda skal gjennomføre målingar og utrekningar av utslepp til vatn.

Målingar og utrekningar skal bli utført slik at dei blir representative for dei faktiske utsleppa til verksemda. Dei skal omfatte både dei komponentane som er uttrykkeleg regulert gjennom grenseverdier og andre komponentar som er omfatta av rapporteringsplikta etter Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) sin rettleiar til verksemdene si eigenrapportering. Rettleiaren er lagt ut på www.klif.no.

Målingar og utrekningar skal gjennomførast etter eit program som skal inngå i verksemda sin dokumenterte internkontroll. Måle- og utrekningsprogrammet skal blant anna skildre fastlegging av målemetode og prøvetakingsmetode, val av måleperiodar, samt utrekningsmodellar og utsleppsfaktorar som blir nytta. Måleprogrammet må vere klart innan 1.5.2011 og skal sendast inn til fylkesmannen innan denne dato.

⁶ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992 nr. 1269

Verksemda skal i samband med utarbeiding og revidering av måle- og utrekningsprogrammet vurdere usikkerheita i målingane og forsøke å redusere denne mest muleg.

Prøvetaking og analyse skal bli utført etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom desse ikkje finst, kan annan utanlandsk/internasjonalt standard bli nytta. Fylkesmannen kan akseptere at annan metode blir nytta også der standard finst, dersom det blir tilfredsstillande dokumentert at den er minst like tenleg for føremålet. Verksemda er ansvarleg for at metodar og utføring er forsvarleg kvalitetssikra, og at prøvetakingspunkt blir etablert på stader som gjer det muleg å ta prøver av utsleppa etter aktuelle standardar.

Dersom verksemda nyttar eksterne laboratorium/konsulentar for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorium/tenester nyttast der dette er muleg.

8.2 Rapportering til forureiningsmyndigheita

Verksemda skal rapportere innan 1. mars året etter utsleppsåret på standardiserte elektroniske skjema via www.altinn.no etter Klif sin rettleiar til verksemdene si eigenrapportering, sjå www.klif.no. Data frå eigenrapporteringa vil vere offentleg tilgjengeleg.

Verksemda skal i samband med rapportering av utsleppsdata til forureiningsmyndigheita, gi og kommentere usikkerheita i datamaterialet.

9 Undersøkingar og utgreiingar

Ørsta-Volda lufthamn skal føre oversikt over dei områda som har høgast belastning av glykolhaldig væske. Verksemda skal med jamne mellomrom vurdere kostnader og nytte effekt ved eventuell etablering av ytterlegare avbøtande tiltak som kan redusere belastninga i dei områda det gjeld.

10 Nedlegging

Dersom eit anlegg blir nedlagt eller drifta stansar for ein lengre periode, skal eigaren eller brukaren gjere det som til ei kvar tid er nødvendig for å motverke fare for forureining. Dersom anlegget eller drifta kan medføre forureining etter nedlegginga eller driftsstansen, skal det i rimeleg tid på førehand bli gitt melding til fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærare kva for tiltak som er nødvendige for å motverke forureining. Fylkesmannen kan pålegge eigaren eller brukaren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og muleg erstatningsansvar.

Ved nedlegging eller stans skal verksemda sørgje for at hjelpestoff, utstyr og avfall blir teke hand om på forsvarleg måte, under dette at farleg avfall blir handsama etter gjeldande forskrift⁷. Dei tiltaka som blir gjort i denne samanhengen, skal rapporterast til fylkesmannen innan 3 månader etter nedlegging eller stans. Rapporten skal også innehalde dokumentasjon av disponeringa av kjemikalierestar og ubrukne kjemikalier og namn på eventuell(e) kjøpar(ar).

Ved nedlegging av ei verksemd skal den ansvarlege sørgje for at driftstaden blir sett i miljømessig tilfredsstillande stand igjen.

⁷ Avfallsforskrifta kapittel 11 om "farlig avfall"

Dersom ein ønskjer å gå i gang med drifta på nytt, skal ein gi melding til fylkesmannen i god tid før planlagt oppstart.

11 Tilsyn

Verksemda pliktar å la representantar for forureiningsmyndigheita eller dei som denne gjev fullmakt til, føre tilsyn med anlegga til ei kvar tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoff, jf. punkt 2.1.

Utslepp av disse komponentane er berre omfatta av løyvet dersom dette går uttrykkeleg fram av vilkåra i pkt. 3 flg. eller dei er så små at dei må reknast å vere uvesentlege for miljøet.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Triklloreten	TRI
Muskylener (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Muskketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluorerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT